

## ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ Ι. ΜΟΝΗΣ ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ ΠΟΡΟΥ

Η παλαιόφατος και ιστορική Ιερά Μονή Ζωοδόχου Πηγής Πόρου ιδρύθη μεταξύ των ετών 1713 και 1729, από τον Αρχιεπίσκοπον Αθηνών Ιάκωβον Β'. Αναγνωρίζεται υπό των Πατριαρχών Κων/πόλεως Παϊσίου του Β' ως Σταυροπηγιακή το 1729 και Αγ. Γρηγορίου του Ε' το 1798 με αντίστοιχα σιγίλια.

Το 1828 ιδρύεται από τον Ιωάννη Καποδίστρια το πρώτον ορφανοτροφείον. Το 1830 υπό του ευσεβούς Κυβερνήτου δημιουργείται εις την ανατολικήν πτέρυγα της Μονής η πρώτη Εκκλησιαστική σχολή.

Εις την Μονήν κατέφυγε το 1822 ομάς αγιορειτών μοναχών (Ι. Μ. Διονυσίου) οι οποίοι διεφύλαξαν εις αυτήν ιερά κειμήλια της Μονής των και το ιερόν λείψανον (την τιμίαν δεξιάν) του αγίου Ιωάννου του Προδρόμου. Εις αυτήν διέμεινε το θέρος του 1896 και ο Άγιος Νεκτάριος Πενταπόλεως, διά πνευματικήν αναψυχήν.

Εκατέρωθεν του προστόου (πρόναου) υπάρχουν οι τάφοι των Ναυάρχων, του Υδραίου Μανώλη Τομπάζη και του Ψαριανού Νικολάου Αποστόλη. Εις το Καθολικόν φυλάσσεται και φορητή εικών του Ναυάρχου Ανδρέου Μιαούλη.

Το Καθολικόν κοσμεείται από ξυλόγλυπτον εικονοστάσιον εξαιρέτου τεχνοτροπίας, το οποίον πιθανόν κατεσκευάσθη εις την Καππαδοκίαν της Μ. Ασίας. Αι τοιχογραφίαι του καθολικού αποτελούν γνήσια αντίγραφα του μεγάλου Αγιογράφου Τζώρτζη (έργα κρητικής τέχνης), όστις αγιογράφησε τα καθολικά των αγιορειτικών Μονών Διονυσίου και Δοχειαρίου.

Η Εφέστιος εικών της Μονής, η Παναγία η Ζωοδόχος Πηγή, αποτελεί έργον του κρητικού αγιογράφου Θεοδώρου Πουλάκη και χρονολογείται το 1650. Θαυματουργός επίσης και μεγάλης αξίας έργον του μεγάλου Ζωγράφου Εμμανουήλ Τζάνε του Ιερέως, αποτελεί ομού με την Εφέστιον Εικόνα και η εικών της Παναγίας της Αμολύντου που χρονολογείται το 1666 η οποία λέγεται και «εύρεσις» ως ευρεθείσα εις το δάσος της Μονής. Είναι κεκοσμημένη με αργυροεπίχρυσον κάλυμμα και αφιερώθη εις την Ι. Μονήν υπό του Ιερομονάχου Ζωσιμά.

Αριστερά του τέμπλου ευρίσκεται η εικών του Ιταλού Ραφαήλ Τσέκολι ιατρού και ζωγράφου (1849). Αποτελεί προσφορά του ζωγράφου δια την φιλοξενίαν της ασθενούς θυγατρός του Άρτσία Τσέκολι, η οποία και απεβίωσε το 1847 εις ηλικίαν 19 ετών. Ο Τσέκολι προσέδωσε χαρακτηριστικά της θυγατρός του εις το πρόσωπον της Παναγίας και του Χριστού. Εις το κάτω μέρος της παραστάσεως εικονίζεται το Μοναστήριον όπως εσώζετο τότε. Εις τον εξωτερικόν νότιον τοίχον του Καθολικού, είναι ενσωματωμένον και το ηλιακόν ωρολόγιον, έργον του Ιερομονάχου Γαλακτίωνος Γαλάτη Προηγουμένου της Ι. Μονής (1822).

Η Ιερά Μονή υπάγεται σήμερον εις την Ιεράν Μητρόπολιν Ύδρας, Σπετσών και Αιγίνης και αριθμεί 18 εγγεγραμμένους πατέρας εκ των οποίων οι τέσσαρες μονίμως εγκαταβιούν εις αυτήν. Εορτάζει την Παρασκευήν της Διακαινισίμου.